

Afgørelser – Reg. nr.: 02929.00

**Fredningen vedrører: Besser - Ophævet se
07246.00**

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 10-05-1967

Fredningsnævnet 05-02-1963

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET FREDNING
INDHOLDSFORTEGNELSE

OPHÆVET VED OG INDGÅR I FREDNING,
OFN AFGØRELSE AF 17/11 1981.
JFR. REG NR. 07246.000.

- kendelse af 10/5 1967 [ofn-1629/62] om
stadsfæstelse af
- kendelse af 5/2 1963 [nævn-246/60] om
fredning.

741 SAMSØ

1314 II SØ

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 10/5 1967)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende
matrikelnumre: af

Besser By, Besser

matr. nr.e: Se side 1 i kendelse
af 10/5 1967

Gældende matrikulært kortbilag: HO 132

Se også REG. NR.: 07246.000

OPHÆVET J.F.R. 7246 (OFN 17/11-81)

Mtr.nr. 27 m.fl. Besser by og sogn.

A n m e l d e r:

Stempel- og gebyrfri i h.t.
naturfredningsloven.

Fr.j.nr. 246/1960.

K e n d e l s e

om

et kystområde i Besser sogn ved Stauns
Fjord, Samsø, afsagt af fredningsnævnet
for Holbæk amt den 5/2 1963.

Ved skrivelse af December 1960 har fredningsplanudvalget for Holbæk amt fremsat begæring om fredning af et kystområde i Besser sogn, Samsø beliggende ved Stauns Fjord, nærmere betegnet de faste ejendomme: matr.nr. ene 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33a, 33b, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40a, 40b, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47a, 47b, 48, 49, 52a, 52b, 53, 54, 55, 56, 113a, 113b, 113c, 113d og 113e Besser by og sogn.

Fredningspåstanden går ud på, at der pålægges området status quo fredning og er begrundet i, at man ønsker Stauns Fjord, nærmere betegnet søerne i fjorden, kyststrækningerne og de i disses nærhed beliggende højdedrag inddraget under fredningsplanen for Samsø, idet man lægger megen vægt på, at dete uberørte naturområde bevares uændret for eftertiden samt foranlediget af, at der er søgt om approbation på udstykning af en del af ejendommen: mtr.nr. 32, 33b til sommerhusbebyggelse.

Under sagens forløb har denne været genstand for forhandling med fredningsplanudvalget og de af fredningen omfattede lodsejere, sidst ved et på Samsø den 6/12 1962 afholdt møde, hvor der i forbindelse med mødet foretoges besigtigelse af nævnet.

På mødet, hvor samtlige lodsejere var repræsenteret, tilkendegav nævnet, at man fandt området fredningsværdigt på grund af dettes landskabelige skønhed og ejendommelighed, og at nævnet ville være sindet at gennemføre en status quo fredning af området, der efter det oplyste udgør knap 30 tdr. land, samt i forbindelse hermed åbne vejen gennem dette for

gående færdsel for offentligheden og herfor kunne tilbyde en erstatning på 1.000 kr. pr. td. land for den del af området, der ligger indenfor strandbyggelinien.

Der gives lodsejerne en frist til den 15/1 1963 til at fremkomme med deres standpunkt til nævnets tilbud.

Ved ligenævnte frists udløb har ca. halvdelen af lodsejerne overfor nævnet accepteret nævnets tilbud, mens der ikke er givet udtryk for noget standpunkt fra den anden halvdel.

Da nævnet som anført ovenfor anser området for fredningsværdigt og den ovennævnte erstatning efter alt foreliggende for passende og rimelig, findes fredningen at burde gennemføres som af nævnet tilkendegivet, idet nævnet derhos fin. er det rimeligt, om statens andel af den erstatning, der skal udredes, forhøjes fra $3/4$ til $9/10$ jfr. naturfredningslovens §17 stk. 2 jfr. stk. 1.

Påtaleretten tillægges Fredningsplanudvalget for Holbæk amt samt fredningsnævnet for samme.

T h i b e s t e m m e s :

Der pålægges det ovenomhandlede område status quo fredning, og skal dette herefter for fremtiden stedse henligge i dets nuværende tilstand uden yderligere bebyggelse, beplantning eller anden form for menneskelig indgriben, end hvad der følger af at de enkelte ejendommers normale landbrugsmæssige drift.

Den gennem området førende vej gøres offentlig tilgængelig for færdsel til fods.

Der tillægges de enkelte lodsejere erstatning beregnet efter et beløb af 1.000 kr. pr. td. land, af den del af området, der ligger indenfor strandbyggelinien. Kort over området med strandbyggelinien indtegnet og udmåling af størrelsen af det areal, for hvilket erstatning efter ovenstående skal udbetales, vil være at udfærdige som bilag til nærværende kendelse.

Af erstatningen udredes $3/4$ af statskassen og $1/4$ af Holbæk amtsfond og de i amtet beliggende købstadskommuner, dog at nævnet finder det rimeligt, at statskassens andel forhøjes til $9/10$.

Påtaleret efter nærværende kendelse tilkommer Fredningsplanudvalget og Fredningsnævnet for Holbæk amt.

Naturfredningsnævnet for Holbæk amt, den 5. februar 1963.

Bærentsen.

Kl. Bagge Holm.

Niels Andersen.

OVERFREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET J.F.R. 7246

(GFN 17/11-81) 10/5-1967

U D S K R I F T

a f

Overfredningsnævnets kendelsesprotokol.

År 1967, den 10. maj, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1629/62 vedrørende fredning af et kystområde i Besser sogn ved Stauns Fjord på Samsø.

I den af fredningsnævnet for Holbæk amtsrådsreds den 5. februar 1963 afsagte kendelse hedder det:

"Ved skrivelse af december 1960 har fredningsplanudvalget for Holbæk amt fremsat begæring om fredning af et kystområde i Besser sogn, Samsø, beliggende ved Stauns Fjord, nærmere betegnet de faste ejendomme: matr.nr.ene 27^{x)}, 28, 29, 30, 31, 32^{xx)}, 33a^{xx)}, 33b, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40a, 40b, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47a, 47b, 48, 49, 52a, 52b, 53, 54, 55, 56, 113a, 113b, 113c, 113d og 113e Besser by og sogn.

Fredningspåstanden går ud på, at der pålægges området status quo fredning og er begrundet i, at man ønsker Stauns Fjord, nærmere betegnet øerne i fjorden, kyststrækningerne og de i disses nærhed beliggende højdedrag inddraget under fredningsplanen for Samsø, idet man lægger megen vægt på, at dette uberørte naturområde bevares uændret for eftertiden samt foranlediget af, at der er søgt om approbation på udstykning af en del af ejendommen: matr.nr. 32,

x) nu 27a
xx) - 32a og 32b

33b til sommerhusbebyggelse.

Under sagens forløb har denne været genstand for forhandling med fredningsplanudvalget og de af fredningen omfattede lodsejere, sidst ved et på Samsø den 6. december 1962 afholdt møde, hvor der i forbindelse med mødet foretoges besigtigelse af nævnet.

På mødet, hvor samtlige lodsejere var repræsenteret, tilkendegav nævnet, at man fandt området fredningsværdigt på grund af dets landskabelige skønhed og ejendommelighed, og at nævnet ville være sindet at gennemføre en status quo fredning af området, der efter det oplyste udgør knap 30 tdr. land, samt i forbindelse hermed åbne vejen gennem dette for gående færdsel for offentligheden og herfor kunne tilbyde en erstatning på 1.000 kr. pr. td. land for den del af området, der ligger indenfor strandbyggelinien.

Der gaves lodsejerne en frist til den 15. januar 1963 til at fremkomme med deres standpunkt til nævnets tilbud.

Ved ligenævnte frists udløb har ca. halvdelen af lodsejerne overfor nævnet accepteret nævnets tilbud, mens der ikke er givet udtryk for noget standpunkt fra den anden halvdel.

Da nævnet som anført ovenfor anser området for fredningsværdigt og den ovennævnte erstatning efter alt foreliggende for passende og rimelig, findes fredningen at burde gennemføres som af nævnet tilkendegivet, idet nævnet derhos finder det rimeligt, om statens andel af den erstatning, der skal udredes, forhøjes fra $3/4$ til $9/10$, jfr. naturfredningslovens § 17, stk. 2, jfr. stk. 1.

Påtaleretten tillægges Fredningsplanudvalget for Holbæk amt samt fredningsnævnet for samme."

Konklusionen er sålydende:

"Der pålægges det ovenomhandlede område status quo fredning, og skal dette herefter for fremtiden stedse henligge i dets nuvæ-

rende tilstand uden yderligere bebyggelse, beplantning eller anden form for menneskelig indgriben, end hvad der følger af de enkelte ejendommers normale landbrugsmæssige drift.

Den gennem området førende vej gøres offentlig tilgængelig for færdsel til fods.

Der tillægges de enkelte lodsejere erstatning beregnet efter et beløb af 1.000 kr. pr. td. land af den del af området, der ligger indenfor strandbyggelinien. Kort over området med strandbyggelinien indtegnet og udmåling af størrelsen af det areal, for hvilket erstatning efter ovenstående skal udbetales, vil være at udfærdige som bilag til nærværende kendelse.

Af erstatningen udredes $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Holbæk amtsfond og de i amtet beliggende købstadkommuner, dog at nævnet finder det rimeligt, at statskassens andel forhøjes til $\frac{9}{10}$.

Påtaleret efter nærværende kendelse tilkommer fredningsplanudvalget og fredningsnævnet for Holbæk amt."

Sagen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, 3. stk., samt indanket af ejeren af matr.nr. 46 Besser, gdr. Jens Bryder Hansen, ved lrs. H. Buhr med påstand om større erstatning.

Overfredningsnævnet afholdt besigtigelse den 14. juni 1963, ved hvilken lejlighed der forhandlede med den ankende samt med repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, Samsø sogneråd, fredningsplanudvalget for Holbæk amt samt fredningsnævnet.

Overfredningsnævnet besluttede at stadfæste kendelsen, og da Overfredningsnævnet intet fandt at indvende mod den af fredningsnævnet fastsatte erstatning, der for nogle ejendommers vedkommende

var fastsat ved forlig, skete der forskudsvis udbetaling af følgende erstatninger, efter at kortmateriale var blevet udarbejdet og arealerne udregnet for de enkelte:

Boelsmand Gunnar Nielsen, Besser pr. Tranebjerg	matr.nr. 31 m.fl.	5.500 kr.
Gårdejer Arne F. Pedersen, Besser pr. Tranebjerg	" " 56	5.500 "
Gårdejer Rasmus Lund, Besser pr. Tranebjerg	" " 43 m.fl.	3.000 "
Gårdejer Georg A. Andersen, Besser pr. Tranebjerg	" " 27 m.fl.	6.600 "
Gårdejer Ejnør Chr. Jensen Stjerne, Besser pr. Tranebjerg	" " 53 m.fl.	4.375 "
Gårdejer Niels Peder Abrahamsen, Besser pr. Tranebjerg	" " 33 <u>a</u> m.fl.	1.300 "
Gårdejer Rasmus Helbo Olesen, Besser pr. Tranebjerg	" " 32 <u>a</u> m.fl.	1.700 "

alt med renter fra 5. marts 1963 og indtil betalingen.

Med gårdejer Jens Bryder Hansen kunne ikke opnås enighed, hvorfor erstatningsfastsættelsen er sket ved taksation. Den pågældende ejendom udgør 5.700 m². Gårdejer Jens Bryder Hansens advokat har under ankebehandlingen påstået taksationen fastsat under hensyntagen til, at fredningssagen er rejst forud for landsbyggelovens ikrafttræden. Taksationen er herefter sket efter en vurdering pr. tidspunktet for fredningssagens rejsning under hensyntagen til det dagældende prisniveau og de da foreliggende byggemuligheder.

Taksationskommissionen har fastsat erstatningen for gård-

ejer Jens Bryder Hansen til 2.000 kr., hvilket beløb er udbetalt den pågældende med renter 5% p.a. fra den 5. februar 1963 til 30. september 1964 og 6% p.a. fra den 1. oktober 1964 og indtil betalingen.

Efter at det havde vist sig, at de ændrede synspunkter vedrørende erstatningsberegningen medførte et andet erstatningsniveau, besluttede Overfredningsnævnet at genoptage sagen for de forannævnte 7 lodsejeres vedkommende, idet man anmodede kommissionen om at fastsætte erstatningerne også til disse lodsejere udfra tilsvarende forudsætninger. Resultatet af denne taksation er de i konklusionen anførte erstatninger, hvorved bemærkes, at Overfredningsnævnet har tilladt boelsmand Gunnar Nielsen - efter frasalg af en lidt fra gården beliggende stald, der i sin tid er opført og benyttet til beboelse, til sommerhus - at opføre en ny staldlænge i tilslutning til de øvrige bygninger.

Endvidere er under sagens behandling foranlediget af en henvendelse fra Samsø sogneråd opnået enighed med arkitekt Thyge Olsson, Bagsværd, som ejer af matr.nr. 32b (en under sagens gang udstykket parcel fra ejendommen matr.nr. 32 og 33b), der havde opnået byggetilladelse, om fredning af bemeldte parcel uden opførelse af nogen bygning. Erstatningen, der også indeholder dækning for forgæves afholdte udgifter, udgør 15.000 kr.

Et kort, Ho 132, udvisende grænserne for det fredede område, der ialt udgør ca.30 tdr.l. er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s:

Den af fredningsnævnet for Holbæk amtsrådsreds den 3. februar 1963 afsagte kendelse vedrørende fredning af arealer i Besser sogn stadfæstes med de angivne ændringer.

I erstatning udbetales:

Gårdejer Jens Bryder Hansen	2.000 kr.
Boelsmand Gunnar Nielsen	7.000 "
Gårdejer Arne F. Pedersen	7.000 "
Gårdejer Rasmus Lund	4.500 "
Gårdejer Georg A. Andersen	9.000 "
Gårdejer Ejnar Chr.Jensen Stjerne	5.500 "
Boet efter Gårdejer Niels Peder Abrahamsen	2.000 "
Fru Olga Helbo Olesen, der nu ejer matr.nr. 32 a m.fl.	1.700 "

alt med renter 5% p.a. fra den 3. februar 1963 til den 30. september 1964 og derefter 6% p.a. indtil udbetalingen.

Arkitekt Thyge Olsson,
Aldershvilevej 33, Bagsværd .....

15.000 kr.

med renter 6% p.a. fra den 3. marts 1967 til betaling sker.

De samlede udgifter afholdes med 3/4 af statskassen og 1/4 af de i Holbæk amtsrådsreds beliggende købstadkommuner.

Udskriftens rigtighed

bekræftes.

Birthe Andersen.
B. Andersen

